

การศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ธราพงศ์ สุเทียนทอง*

เตือนใจ เกียวชี**

สมหมาย อำดอนกลอย***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 154 คน โดยใช้วิธีการสุ่ม กลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามสภาพปัญหาการจัดการศึกษาเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยภาพรวม และรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
2. ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม และรายด้าน พบว่ามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ปัญหา, การจัดการศึกษาปฐมวัย, โรงเรียนขนาดเล็ก

* นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพินุลสงคราม ปีการศึกษา 2554

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร., อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพินุลสงคราม ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

*** อาจารย์, ดร., อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพินุลสงคราม ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

The Study of the Problems in the Administration of Early Childhood Education in Small Schools of Phitsanulok Primary Education Service Area Office 3

Tharaphong Sutanthong^{*}

Tuanjai Keawsii^{**}

Sommai Amdonkloy^{***}

Abstract

The purposes of this investigation were to study and compare the problems in the administration of early childhood education in small schools of Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3, The sample included 154 of school administrators and pre-school teachers selected through a stratified sampling technique. The rating scale questionnaire were used to collect data, and the statistics used for analyzing the data were percentage, means, standard deviation, and t-test.

The findings revealed the following:

1. For both the overall and each specific, the problems in the administration of early childhood education in small schools under the jurisdiction of Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3 were at the low level.

2. Regarding the comparison of the opinions of the school administrators and those of the pre-school teachers on problems in the administration of early childhood education in small schools under the jurisdiction of Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3, when classified by positions, academic degrees, and work experience, the overall opinions and each specific were statistically different at 0.01 level of significance.

Keywords : Pre-Primary Education Management

^{*} Student in Master of Education Program in Educational Administration, Pibulsongkram Rajabhat University, 2011

^{**} Assistant Professor, Dr., in Education Faculty in Pibulsongkram Rajabhat University, Thesis Advisor

^{***} Dr., in Education Faculty in Pibulsongkram Rajabhat University, Thesis Co-Advisor

บทนำ

การจัดการศึกษาปฐมวัย ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับแรก เพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาบนพื้นฐานความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการของสมองอย่างเต็มที่ โดยการพัฒนาแบบองค์รวมโดยเริ่มจากการพัฒนาด้านร่างกายให้แข็งแรง สมองกระตุ้นให้สมองได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ สมองเป็นสิ่งสำคัญที่มนุษย์ต้องใช้ในการเรียนรู้ และแสดงถึงพัฒนาการอันซับซ้อน ในระยะ 6 ปีแรกของชีวิต เด็กจะเรียนรู้ทุกๆ เรื่องอย่างรวดเร็ว นั่นคือ เซลล์สมองสร้างใยประสาทเชื่อมโยงกันและกันอย่างมากมาย (ขงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์, 2544: 1) พัฒนาด้านจิตใจและอารมณ์ให้เป็นผู้มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เชื่อมมั่นในตนเอง ระวังแฉ่งใส สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ พัฒนาด้านสังคมให้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และสิ่งแวดล้อมรอบตัว รวมถึงทำให้เด็กมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2540: 31)

ในส่วนของการจัดการศึกษาปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จากการติดตามการดำเนินงานจัดการศึกษาปฐมวัย ประจำปีงบประมาณ 2553 ของกลุ่มศึกษานิเทศก์ติดตามและประเมินผล มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัย 167 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 91 โรงเรียน ใน 4 อำเภอ ส่วนมากตั้งอยู่ในชนบท ซึ่งมีสภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ประสบปัญหาหลายด้าน เช่น ปัญหาครูไม่ครบชั้น ครูไม่มีวุฒิทางปฐมวัย เป็นครูจ้างสอนที่ไม่ผ่านการอบรม ห้องเรียนไม่เป็นเอกเทศเป็นต้น

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป ว่ามีปัญหเป็นอย่างไร เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาในการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 91 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 91 คน ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 105 คน รวมทั้งสิ้น 196 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มจากประชากรโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามอำเภอได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 73 คน ครูผู้สอนระดับปฐมวัยจำนวน 81 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 154 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา และ มีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือ แล้วนำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้กับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งหนังสือขออนุญาตไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เพื่อส่งแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยสอดซองเปล่า ติดแสตมป์เพื่อส่งกลับคืน แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 154 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 154 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์พบว่าสมบูรณ์ทั้ง 154 ฉบับจึงนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 วิเคราะห์ได้โดยใช้สถิติ ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ระดับปัญหา การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2543: 100)

2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยทดสอบที (t – test)

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ คือ ปัญหาด้านงานงบประมาณ ด้านงานบริหารทั่วไป ด้านงานวิชาการ และด้านงานบุคคล แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่ามีบางข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับมากได้แก่ด้านงบประมาณคือการวางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

2. การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่ามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบุคคล ด้านงานบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน

อภิปรายผล

1. การศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย โดยภาพรวม พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็ก มีผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัย ส่วนใหญ่มีวุฒิตรงตามสาขาและมีประสบการณ์ในการทำงาน ฉะนั้นต้องมีทักษะมีความชำนาญงานมี

ความรู้ความสามารถในเรื่องจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและ พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งชุมชนผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแสงจันทร์ อุไรมาลย์ (2554: บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปัญหาโดยภาพรวมทุกด้านมีปัญหอยู่ในระดับน้อย ซึ่งด้านงานวิชาการพบว่า ครูมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และมีการจัดกิจกรรมประจำวันตามตารางที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับฉันทฤตา ไพศาลสมบัติ (2543:บทคัดย่อ) พบว่า สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับอนุบาลในโรงเรียนประถมศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านการเรียนการสอน ครูประจำชั้นจัดกิจกรรมที่เน้นส่งเสริมลักษณะการช่วยเหลือตนเองและจัดกิจกรรมพิเศษพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหว

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำแนกตามตำแหน่ง วัตถุประสงค์ในการทำงานเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย พบว่า

2.1 ผู้บริหารและครูปฐมวัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ต่างจากครูผู้สอนระดับปฐมวัย คือผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่บริหารเชิงนโยบาย มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการบริหารมากกว่า ครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่เป็นผู้ปฏิบัติ และด้านที่ผู้บริหารมองเห็นว่ามีปัญหาสูงกว่าด้านอื่นๆ คือด้านงานงบประมาณและมีความต่างจากครูมากกว่าด้านอื่นๆเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโดยหน้าที่แล้วผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหางบประมาณมาสนับสนุน

2.2 ผู้บริหารและครูปฐมวัยที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยรวมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย ที่มีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขา มีความชำนาญการในเรื่องการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้ง 4 ด้าน มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา และด้านที่มีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขามองเห็นว่ามีปัญหาสูงกว่าด้านอื่นๆ ก็คือด้านงานบุคคลและมีค่าความต่างจากครูมากกว่าด้านอื่นๆ เช่นกัน ดังนั้นถึงแม้ว่าจะมีค่าแตกต่างมากกว่าข้ออื่นๆ อาจไม่ใช่เรื่องสำคัญเท่ากับทั้งสองกลุ่มเห็นว่าเป็นปัญหาระดับมากรองลงมา คือ การเสริมสร้างวินัยคุณธรรม จริยธรรมต่อครูปฐมวัยมีการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติครูในระดับปฐมวัย และ การส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติครูในระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่ดูแลดำเนินการหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้มากขึ้น

2.3 ผู้บริหารและครูปฐมวัยที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยรวมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานและทำการสอนมานานมีความชำนาญ มีความรู้ความเข้าใจของการจัดการศึกษาปฐมวัย ขอมมองเห็นปัญหาต่างจากผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยา สุระเสียง (2547: บทคัดย่อ) จากการศึกษาเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า ในด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ มีระดับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านผู้ที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไปมองเห็นปัญหาสูงกว่าด้านอื่นๆก็คือ ด้านงานบุคคลและมีความแตกต่างกว่าด้านอื่นๆ เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องเล่นสนามจากชุมชน และหน่วยงานอื่น มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จึงควรมีการวางแผนและหาทางแก้ไขในการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานอื่น เพื่อระดมทุนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องเล่นสนามให้เพียงพอต่อความต้องการ และนำเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความถนัด ความสามารถ กำหนดคุณสมบัติของครูผู้สอนระดับปฐมวัย และสถานศึกษามีการวางแผนการกำหนดอัตรากำลังครูระดับปฐมวัย มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จึงควรให้ความสำคัญในด้านงานบุคคลให้มากขึ้นมีการวางแผนในการรับครูบุคลากรให้ตรงกับสาขาวิชาเอกที่ทำการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียน

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า การทำวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาการเรียนรู้อ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ควรให้ความสำคัญส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย ได้อบรมพัฒนาในเรื่องของการวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการวิจัยมาวางแผนในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

4. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน จะเห็นได้ว่า ด้านงานบุคคลมีปัญหามากกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งให้เห็นว่าบุคลากรยังมีความสำคัญในการจัดการศึกษา

ระดับปฐมวัยที่จะขับเคลื่อนพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งต้องเชื่อมโยงไปกับงานด้านอื่นๆ ไปพร้อมกัน จึงควรส่งเสริมพัฒนาบุคลากรระดับปฐมวัยในโรงเรียนให้มีการอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาในการบริหารงานต่อไป
2. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครอง และนักเรียน หรือผู้รับบริการจากสถานศึกษาเพิ่มเติมเพื่อสำรวจความต้องการหรือปัญหา เพื่อการนำข้อมูลไปใช้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก
3. ควรมีการศึกษาหรือวิจัยรูปแบบการเรียนรู้ระดับปฐมวัย โดยให้ผู้ปกครองในชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับท้องถิ่น

รายการอ้างอิง

- กรมวิชาการ.(2540). หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จุไรพร เสนาะ. (2545). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กอนุบาลในโรงเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนเมืองพัทยา สังกัดเมืองพัทยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณัฐฤตา ไพศาลสมบัติ. (2543) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมระดับอนุบาลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 5 ด้านการบริหารงานการจัดการเรียนร่วมระดับอนุบาล และการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.กรุงเทพมหานคร
- นิตยา ประพุดกิจ. (2536). การพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543) วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สุริยาสานการพิมพ์.
- ขยทุท วงศ์ภิรมย์สานต์.(2544).จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย.(พิมพ์ครั้งที่ 8).กรุงเทพมหานคร : มปปท.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2548). แนวดำเนินงานศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สุริยา สุระเสียง. (2547). สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- แสงจันทร์ อุไรมาลย์ (2544). การศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัยสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
